

KONTINUIRANI USPJEH

Već više od pola stoljeća, tvrtka Dalekovod d.d. sa sjedištem u Zagrebu, jedna je od vodećih svjetskih tvrtki u proizvodnji spojne i ovjesne opreme. Časopis „Industry Europe“ intervjuirao je predstavnike uprave Dalekovoda d.d. kako bi saznao nešto više o proizvodima i strategijama koje su dovele tvrtku do njezinog impresivnog položaja na tržištu.

Tvrtka Dalekovod d.d. osnovana je u Zagrebu, Hrvatskoj 1949. godine te se zatim razvila u suvremenu organizaciju koja pruža usluge projektiranja, proizvodnje i izgradnje. Posebice se ističe u projektiranju dalekovoda i trafostanica, proizvodnji ovjesnog i spojnog materijala, rasvjetnih stupova i ostalih metalnih konstrukcija. 1993. godine tvrtka Dalekovod se transformirala u dioničko društvo. Iako se radilo o vrlo važnoj transformaciji u poslovanju tvrtke, ipak je to bio jedan relativno bezbolan proces. Danas, većina dionica Dalekovoda (30 posto) nalazi se u vlasništvu zaposlenika tvrtke. Tri najvažnija dionika su BMK i Partneri d.o.o., KLT Partneri d.o.o. i CTG d.o.o. Zagreb s bankama, finansijskim institucijama i ostalim pojedincima koji sačinjavaju preostali dio dioničara.

Dalekovod je ponosan na svoje kvalificirane radnike te posebice želi istaknuti impresivnu razinu visokog obrazovanja i relevantnih strukovnih kvalifikacija svojih radnika. Ustvari, 1556 zaposlenika posjeduje 1556 kvalifikacija. Neki posjeduju diplome poslijediplomskih, a neki dodiplomskih studija, dok ostali radnici posjeduju kvalifikacije vezane za područje izgradnje i projektiranja. Od 1556 zaposlenika, 362 otpada na upravu i na administraciju, 491 je zaposleno u sektoru proizvodnje, 620 su građevinski radnici, a preostalih 78 radnika zaposleno je u sektoru projektiranja.

Izvrsna upravna i poslovna strategija Dalekovoda rezultirali su pozitivnim finansijskim rezultatima za 2006. i 2007. godinu. Naš predstavnik je izjavio: „Poslovni rezultati za godinu 2006. u skladu su s našim očekivanjima i trendovima u zadnjih nekoliko godina. Rezultati ukazuju na uzlaznu tendenciju koja će se prema svim izgledima nastaviti i ubuduće. Ukupan prihod od 1,8 milijardi kuna u 2006. godini bio je 18 posto veći nego u 2005. godini, popraćen ukupnim rashodom od 1,7 milijardi kuna koji je bio 17 posto veći nego prethodne godine. To znači da je bruto profit u 2006. godini iznosio 97,7 milijuna kuna, što predstavlja povećanje od 6% u usporedbi s 2005. godinom. Istovremeno, proizvodnja naše tvornice dosegla je rekordnu razinu od preko 16.000 tona. Kao što možete vidjeti, predviđamo sigurnu finansijsku budućnost Dalekovoda, a naše brojke za 2007. godinu ukazuju na mogućnost porasta prihoda iz godine u godinu.“

Proizvodi i usluge

Ključna područja proizvodnje i pružanja usluga Dalekovoda su metalne konstrukcije, ovjesna i spojna oprema. Izgradnja i savjetodavne usluge čine glavna područja poslovanja. Tvrta Dalekovod pruža usluge „ključ u ruke“. Kao što njezin predstavnik objašnjava: „Organizacija naše tvrtke pokriva sva područja od proizvodnje, preko projektiranja do pružanja usluga savjetovanja i podrške. Činjenica sa smo u mogućnosti pružati usluge „ključ u ruke“ znači da smo u mogućnosti upravljati projektom od same ideje do dovršenja projekta, s punim angažmanom na svim dijelovima projekta. Mi ne povjeravamo usluge vanjskim izvršiteljima za bilo koja područja projekta, budući da nam je namjera osigurati kontrolu nad svim dijelovima projekta za opću dobrobit svih naših kupaca. Nudimo ovu uslugu kada projekti zahtijevaju pružanje kompletnih usluga, od projektiranja, preko izgradnje do proizvodnje. Na taj način smo u mogućnosti ponuditi našim kupcima pogodnosti pri kupnji kao i iznaci jeftino rješenje za cijeli projekt“.

Jedan od projekata koji je u tijeku je izgradnja dalekovoda u Norveškoj – 420 kV Skarehai (Evje) Liastolen u duljini od 105 km. Ovaj projekt vrijedi 20 milijuna eura. Tvrta Dalekovod je dodijeljen ugovor za isporuku opreme na ovom dalekovodu. Projekt je dodijeljen nakon postupka prekvalifikacije 2005. godine na međunarodnom javnom natječaju za građevinske radove. Rok za isporuku opreme bio je svibanj 2007. godine, a samo dovršenje projekta očekuje se do konca 2008. godine.

Dalekovod Skarahai (Evje) Liastolen je jedan vrlo zahtijevan i komplikiran projekt budući da se dalekovod gradi na vrlo teškom terenu. Teški uvjeti kojima smo bili izloženi na ovom projektu uključuju vrlo niske temperature, nepristupačan teren i snijeg dubine tri metra. Kao rezultat ovih teških uvjeta, bili smo prisiljeni koristiti niz novih i inovativnih tehnika kako bi mogli dovršiti projekt na vrijeme, sukladno zadanim proračunu, te postići visoku razinu kvalitete proizvoda i usluga koju očekuju kupci Dalekovoda. Pri izvođenju radova na nekim dijelovima morali smo koristiti i helikoptere kako bi mogli osigurati pristup radovima, a naše ekipe bile su vrlo inventivne s obzirom na temperaturna ograničenja. Ovaj projekt je najveći građevinski pothvat Dalekovoda koji je izведен pod tako teškim uvjetima i vrlo smo ponosni na činjenicu da se uspješno dovršenje istoga očekuje do konca 2008. godine.“

Nadalje, tvrtki Dalekovod nedavno je dodijeljen ugovor od strane National Kazakhstan Electricity Grid Operating Company (KEGOC). Ugovor uključuje projektiranje, izgradnju i puštanje u rad drugog dijela sjeverno južnog dalekovoda u Kazakhstanu u duljini od 390 km.

Još jedan značajan ugovor sklopljen je za izgradnju 400 kV dalekovoda Tirana-Podgorica u Albaniji. Dalekovod se na natječaju natjecao s još nekoliko poznatih međunarodnih tvrtki. Ovaj zahtijevan projekt „ključ u ruke“ obuhvaća izgradnju jednog dvostrukog 400

kV dalekovoda u duljini od 76,14 km i jednog jednostrukog 400 kV dalekovoda u duljini od 80,80 km. Osim dalekovoda, ovaj projekt uključuje i izgradnju jednostrukog 400 kV napojnog polja u postojećoj S/S 400/210 kV Elbasan 2 i dva 400 kV napojna polja u S/S 400/220 kV Podgorica 2. Ugovor je potpisani u srpnju 2007. godine i predviđeno ukupno trajanje ovog projekta iznosi 24 mjeseca.

Ulaganje u kvalitetu

Kako bi se mogao natjecati na vrlo konkurentnim inozemnim tržištima, Dalekovod je ulagao vrlo mnogo u djelatnost istraživanja i razvoja. Tvrta je razvila svoj vlastiti odjel istraživanja i razvoja s namjerom pribavljanja podataka i tehnika koje će joj pomoći da zadrži svoj izvrstan položaj na svjetskom tržištu koji je stekla svojim poslovanjem u zadnjih pedesetak godina. Odjel za istraživanje i razvoj odigrao je vrlo važnu ulogu nedavno u razvoju proizvoda. Kreiran je vrlo krupan projekt čelične konstrukcije sukladno kodeksu EURO. Predstavnik Dalekovoda izjavljuje: „S ovim projektom osigurali smo razvoj ovjesne i spojne opreme. Ovdje smo vodili brigu o tome da prigušivanje vibracija bude izvedeno na način koji smo mi razvili s našom vlastitom programskom podrškom s obzirom na zaštitu od vibracija. Naše ekipe stručnjaka osmisile su ovo zaista inovativno rješenje. Također, pružamo usluge ovisno o vrsti, tipu i lokaciji montaže.“

Razina kvalitete koju je tvrtka Dalekovod dosegla može se ilustrirati važnošću koju tvrtka pridaje nagradama koje je dobila za uspjeh u upravljanju okolišem i osiguranju kvalitete u zadnjih nekoliko godina. Tvrta posjeduje međunarodno priznat ISO 9001 certifikat, kao znak poštivanja operativnih normi, uključujući definiranje procesa koji su neophodni za sustav upravljanja kvalitetom i njegovu primjenu u tvrtki, osiguravajući na taj način raspoloživost potrebnih resursa i podataka koji su potrebni za pružanje potpore pri provedbi i nadzoru, u svrhu kontinuiranog poboljšanja zadovoljstva kupaca“.

Dalekovod također posjeduje ISO 14001 certifikat za odgovorno upravljanje okolišem. Zahtjevi spomenutog certifikata odnose na smanjenje štetnih emisija u zrak, tlo i vodu kao i osiguranje regulacije unutarnjih i vanjskih procesa u eksploataciji prirodnih resursa, recikliranju i zbrinjavanju otpada. Naš predstavnik je izjavio“ Potrebno je puno planiranja, papirologije i rada kako bi se doble ove nagrade i, kao takvi, mi smo ponosni na činjenicu da posjedujemo ove akreditacije kao znak povjerenja naših kupaca u kvalitetu naših proizvoda, usluga i namjera. Naš cilj je kontinuirano poboljšanje rezultata na svim područjima rada.“

Razvoj novih poslova

Timovi prodaje i marketinga u Dalekovodu često posjećuju inozemne sajmove u cilju dobivanja novih poslova, praćenja trendova u industriji i uvođenja inovacija na tržištu. Tvrta planira sudjelovati na nizu sajmova u 2007. godini, uključujući Watex u Dubaiju, Tahoma sajam u Makedoniji, na hrvatskim sajmovima kao što su Cigre, Hrvatske Ceste 2007 i Jesenski Velesajam. Također ove godine planiramo sudjelovati na tehnološkom

sajmu u Srbiji. Naš predstavnik izjavljuje: „Očekujemo da ćemo pružiti dobru ilustraciju naše tvrtke na ovim sajmovima – smatramo da nam ti sajmovi pružaju mogućnost da provedemo neko vrijeme s kupcima i potencijalnim kupcima te istovremeno da vidimo što nudi naša konkurenca. Na sajmovima nam je pružena mogućnost da sklapamo nove poslovne kontakte, organiziramo sastanke s potencijalnim investitorima te plasiramo naše nove proizvode na svjetska tržišta.“

Slijedećih pet godina predviđamo kontinuirani uspjeh u Dalekovodu, budući da će se najnovije akvizicije – tvornica u Doboju i TIM Tvornica istegnutih metala Topusko proširiti na nova tržišta, uključujući Bosnu i Hercegovinu i Alžir.

Misija tvrtke u skoroj budućnosti je postati vodeća tvrtka na svom području djelovanja sa jakim, sigurnim središtem u hrvatskoj regiji.